

R-IL-OSNOVE

i

ῥήτωρ ¹	ῥήτορ-ε	ῥήτορ-ες
ῥήτορ-ος	ῥητόρ-οιν	ῥητόρ-ων
ῥήτορ-ῖ	ῥητόρ-οιν	ῥήτορ-σῖ(v)
ῥήτορ-ᾶ	ῥήτορ-ε	ῥήτορ-ᾶς
ῥήτορ-∅	ῥήτορ-ε	ῥήτορ-ες

(ᾶλ-ς)	—	ᾶλ-ες
(ᾶλ-ός)	—	ᾶλ-ῶν
(ᾶλ-ῖ)	—	ᾶλ-σῖ(v)
(ᾶλ-ᾶ)	—	ᾶλ-ᾶς
(ᾶλ-ς)	—	ᾶλ-ες

¹ -ορ- + -ς = -ωρ; -ερ- + -ς = -ηρ.

² Sigmatski nomsg nalazi se u μάρτυ(ρ)ς.

³ Iznimka: σωτήρ, σωτήρος; vocsg σῶτερ-∅.

⁴ Iznimka: χεῖρ, χειρός; datpl χερ-σί.

¹ U atičkoj prozi nalazi se samo u pluralu.

promjena r i l-osnovâ bez prevoja

i

πατήρ ¹	πατέρ-ε	πατέρ-ες
πατρ-ός	πατέρ-οιν	πατέρ-ων
πατρ-ί	πατέρ-οιν	πατρά-σῖ(ν)
πατέρ-ᾶ	πατέρ-ε	πατέρ-ᾶς
πάτερ-∅	πατέρ-ε	πατέρ-ες

¹ -ορ- + -ς = -ωρ; -ερ- + -ς = -ηρ.

² Praznina: πατρ-, ispred V / πατρα-, ispred C; punina: πατερ-.

³ Onako se mijenjaju i μήτηρ, θυγάτηρ, γαστήρ.

⁴ Iznimka: Δημήτηρ, Δήμητρος; accsg Δήμητρᾶ.

άνήρ	άνδρ-ε	άνδρ-ες
άνδρ-ός	άνδρ-οῖν	άνδρ-ῶν
άνδρ-ί	άνδρ-οῖν	άνδρά-σῖ(ν)
άνδρ-ᾶ	άνδρ-ε	άνδρ-ᾶς
άνερ-∅	άνδρ-ε	άνδρ-ες

¹ -ερ- + -ς = -ηρ.

² Praznina: άνδρ-, ispred V / άνδρα-, ispred C; punina: άνερ-.

³ Onako se mijenjaju i μήτηρ, θυγάτηρ, γαστήρ.

⁴ Iznimka: Δημήτηρ, Δήμητρος; accsg Δήμητρᾶ.

promjena r-osnovâ sa prevojem

ΚΖ΄

α' Μιλιτιάδην σωτήρᾱ τῆς Ἑλλάδος ὀνομάζουσιν.
β' Ὡ τῆς πατρίδος σῶτερ, οἱ πολῖται χαίρουσὶ τῇ
ἐλευθερίᾱ. γ' Οἱ ῥήτορες τὴν ἀλήθειᾱ λέγοντες τοῖς
πολίταις σωτηρίᾱν παρέχουσιν. δ' Ἡ μὲν
σωφροσύνη ἀνθρώποις, ἡ δὲ ὀργὴ τοῖς θηροῖς πρέπει.
ε' Παρὰ τοῖς παλαιοῖς δήμοις ὁ ἄλς σύμβολον ἦν
ξενιᾱς. ς' Οἱ πατέρες τοὺς υἱοὺς τῶν κακῶν
ἀνθρώπων ἀποτρέπουσιν. ζ' Αἱ Μοῦσαι θυγατέρες
ἦσαν Διὸς καὶ Μνημοσύνης. η' Ὁ ἥλιος καὶ ἡ
σελήνη σὺν τοῖς ἄλλοις ἀστράσιν ἐν αἰθέρι
λάμπουσιν. θ' Χεὶρ χεῖρᾱ νίπτει. ΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠ

i. *Militiādem Graeciae servatōrem appellant.* **ii.** *O patriae servātor, cives libertāte laetantur.* **iii.** *Oratōres veritātem dicentes salūtem civībus praebent.* **iv.** *Prudentia decet hominībus, iracundia vero beluis.* **v.** *Sal antīquos apud pōpūlos hospitii signum erat.* **vi.** *Patres libēros a hominībus mālis avertunt.* **vii.** *Musae erant filiae Jovis Mnemosynesque.* **viii.** *Sol & luna in aethēre cum aliis astris nitent.* **ix.** *Manus manum lavat.* □□□□□□□□

translatio

κζ'

α' Ὁ ἀήρ ἀναγκαῖός ἐστι καὶ τοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς ζώοις. β' Τὸν μὲν χρυσοῦν ἐν πυρὶ βασανίζομεν, τὸν δὲ φίλον ἐν ταῖς ἀτυχίαις διαγιγνώσκομεν. γ' Φῶρ ἐπιγιγνώσκει φῶρᾶ. δ' Ἐαρος οἱ ἀγροὶ θάλλουσιν. ε' Τὸ πῦρ τοῖς ἀνθρώποις ὠφελείᾳς τε καὶ βλάβᾳς παρέχει.

i. *Aër & hominĩbus & animalĩbus necessarius est.* **ii.**
Aurum in igni probamus, amĩcum vero in rebus adversis
cognoscimus. **iii.** *Fur furem cognoscit.* **iv.** *Vere campi*
florent. **v.** *Ignis hominĩbus & usus & noxas praebet (&*
usui est & nocet).

translatio

κη'

α' Ἡρόδοτος πατήρ τῆς ἱστορίᾱς νομίζεται. β' Ἡ τῶν θυγατέρων ἀρετὴ ἐστὶ δόξα πατρὸς καὶ μητρὸς. γ' Οἱ ἀγαθοὶ παῖδες θεραπεύουσι τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. δ' Οἱ Πυθαγορικοὶ λέγουσιν, ὅτι οἱ ἀστέρες εἰσὶ θεοί. ε' Περσεφὸνη θυγάτηρ ἦν Διὸς.

i. Herodōtus pater historiae putātur. ii. Filiārum virtus laus est patris matrisque. iii. Libēri boni patrem & matrem colunt. iv. Pythagorīci stellas deos esse dicunt. v. Proserpīna Cerēris filia erat.

translatio

V

i. Patriae libenter vitam donāmus. **ii.** Magistrae puellis fabūlas narrant. **iii.** Liber pōpūlus in libēra patria est. **iv.** Misēra erat vita servōrum Romanōrum. **v.** Graeci erant magistri Romanōrum. **vi.** Legimus librum Cicerōnis de claris oratoribus. **vii.** Verba sapientis viri prudentia sunt.

VI

*i. Cum sapienti viro libenter disserimus. ii. Graecia
claros poetas habet. iii. Duci perito milites libenter vitam
committunt. iv. Medici scientia corpus aegrōti sanat. v.
Phoenīces olim domini marium erant. vi. Commūni
labōre potestātem patriae augēmus. vii. Societas
homīnum paup̄erum cum divitibus rara est. ΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠ*

VI

α' Τῷ σοφῷ ἐκόντες διαλεγόμεθα. β' Ἡ Ἑλλάς τοὺς ἐνδόξους ποιητὰς ἔχει. γ' Οἱ στρατιῶται τῷ ἐμπείρῳ στρατηγῷ ἐκόντες βίον ἐπιτρέπουσιν. δ' Ἡ τοῦ ἱατροῦ τέχνη (Ἡ ἰατρικὴ τέχνη) τὸ τοῦ ἀρρώστου σώμα ὑγιάζει. ε' Οἱ Φοίνικες πάλαι τῶν θαλατῶν κύριοι ἦσαν. ς' Τῷ πόνῳ τῷ κοινῷ ἐξουσιᾶν τῆς πατρίδος αὐξάνομεν. ζ' Ἡ τῶν πενήτων σὺν τοῖς πλουσίοις ἐταιρείᾳ σπανία ἐστίν. ΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠΠ

VII

*DE NAUTIS. Nauta saepe cum procellis pugnat.
Nautārum audaciam poētae laudant. Sidēra noctu nautis
viam indicant. De nautis fabūlas narrāmus vitamque
nautārum amāmus.* □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

μετάφραζε

6'

1. Spasitelju otadžbine iskazuju se mnoge časti. 2. Vojnici se bore hrabrošću, vojskovođe umom. 3. Persijanci žrtvuju suncu, mjesecu i vatri. 4. Ružno je robovati snu i stomaku. 5. Etiopljani su crni. 6. I životinje se sjećaju dobročinitelja. 7. Rado slušamo riječ prijateljevu. 8. Dužnost je očeva i majki da dobro odgajaju sinove i kćerke. 9. Vukovi su grabežiljivi.

VOKABULAR

ὁ ἄνθρωπος	~ κυβερνήτης	~ αἰθήρ	~ πέλτη	~ γόνυ
~ ἀδελφός	~ λιμήν	~ ἀστήρ	~ σφενδόνη	~ δάκτυλος
~ ἀνήρ	~ ναύτης	~ ἄστρον	~ τόξον	~ θρίξ
~ γέρων	~ πλοῖον	~ γῆ		~ κεφαλή
~ γραῦς	~ πλούς	~ ἥλιος	ὁ ὄρνις	~ ποῦς
~ γυνή	~ πόντος	~ ἡμέρᾱ	~ ἀετός	~ στήθος
~ θυγάτηρ		~ θάλαττᾶ	~ ἀηδών	~ χεῖρ
~ μήτηρ	ὁ θεός	~ λίμνη	~ γλαῦξ	
~ νεανιάς	~ Ἀθηνᾶ	~ νύξ	~ γύψ	τὸ ζῶον
~ παῖς	~ Ἄιδης	~ σελήνη	~ κόραξ	~ αἶξ
~ παρθένος	~ Ἀπόλλων	~ οὐρανός	~ κορώνη	~ αἴλουρος
~ πατήρ	~ Ἄρης	~ ποταμός	~ κύκνος	~ ἀλώπηξ
~ τέκνον	~ Ἀφροδίτη	~ ὕδωρ	~ οἰωνός	~ ἄρκτος
	~ Ἑρμῆς		~ περιστέρα	~ γαλή
τὸ δένδρον	~ Ζεὺς	τὸ μέταλλον	~ ψιττακός	~ δελφίς
~ καρπός	~ Κρόνος	~ ἄργυρος		~ ἔλαφος
~ ξύλον	~ Ποσειδῶν	~ σίδηρος	ὁ οφθαλμός	~ ἐλέφᾱς
~ ὄζος		~ χαλκός	~ βλεφαρίς	~ ἵππος
~ ῥίζᾶ	ἡ κεφαλή	~ χρυσός	~ βλέφαρον	~ ἰχθύς
~ φύλλον	~ γένειον		~ ὄσσε	~ κροκόδειλος
	~ κόμη	τὰ ὄπλα	~ ὄφρυς	~ κύων
ὁ ἐνιαυτός	~ μέτωπον	~ ἀκόντιον		~ λαγώς
~ ἔαρ	~ οὖς	~ ἀσπίς	τὸ στόμα	~ λέων
~ θέρος	~ ὀφθαλμός	~ δόρυ	~ γλώττᾶ	~ λύκος
~ ὀπώρᾱ	~ ῥίς	~ θώραξ	~ ὀδοὺς	~ μέλιττᾶ
~ χειμών	~ στόμα	~ κνημῖς	~ χεῖλος	~ μύρμηξ
		~ κόρυς		~ ὄρνις
ἡ θάλαττᾶ	ὁ κόσμος	~ λόγχη	τὸ σῶμα	~ πρόβατον
~ ἄλς	~ ἀγρός	~ μάχαιρᾶ	~ γαστήρ	~ ταῦρος

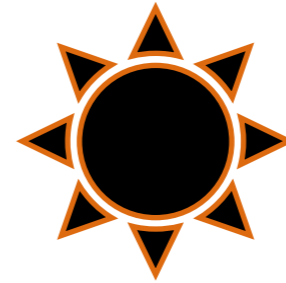
ἀγαθός ∅ κακός
ἀδικίᾱ ∅ δίκη
ἄδικος ∅ δίκαιος
ἀεὶ ∅ οὐδέποτε
ἀθάνατος ∅ θνητός
ἄδω ∅ ἀκούω
αἰσχύνη ∅ τιμή
ἀκούω ∅ ἄδω, λέγω
ἀλλότριος ∅ ἴδιος
ἀνδρείᾱ ∅ δειλιᾱ
ἀνδρείος ∅ δειλός
ἄνθρωπος ∅ θῆρ
ἀρχή ∅ τελευτή
ἄφθονος ∅ ὀλίγος
ἀχαριστιᾱ ∅ χάρις
ἄχρηστος ∅ χρηστός
βίος ∅ θάνατος
βλαβερός ∅ ὠφέλιμος
βλάβη ∅ ὠφέλειᾱ
δειλιᾱ ∅ ἀνδρείᾱ
δειλός ∅ ἀνδρείος
διάφορος ∅ ὅμοιος
διδάσκαλος ∅ μαθητής
διδάσκω ∅ μανθάνω

δίκαιος ∅ ἄδικος
δίκη ∅ ἀδικίᾱ
εἰρήνη ∅ πόλεμος
Ἑλληνικός ∅ βάρβαρος
ἐμπροσθεν ∅ οπισθεν
ἔρις ∅ χάρις
ἦκω ∅ φεύγω
ἡμέρᾱ ∅ νύξ
ἡμέρᾱς ∅ νυκτός
ἦττα ∅ νίκη
θάνατος ∅ βίος
θήρ ∅ ἄνθρωπος
ἴδιος ∅ ἀλλότριος
κακός ∅ ἀγαθός, καλός
καλός ∅ κακός
κενός ∅ μεστός, πλέως
λαμβάνω ∅ λείπω
λέγω ∅ ἀκούω
λείπω ∅ λαμβάνω
μαθητής ∅ διδάσκαλος
μακρός ∅ μικρός
μανθάνω ∅ διδάσκω
μεστός ∅ κενός
μικρός ∅ μακρός

νεός ∅ παλαιός
νίκη ∅ ἦττα
νόσος ∅ ὑγίειᾱ
νυκτός ∅ ἡμέρᾱς
νύξ ∅ ἡμέρᾱ
ὀλιγάκις ∅ πολλάκις
ὀλίγος ∅ ἀφθονος, συχνός
ὅμοιος ∅ διάφορος
ὀπισθεν ∅ ἐμπροσθεν
οὐδέποτε ∅ ἀεὶ
παλαιός ∅ νέος
πλέως ∅ κενός
πόλεμος ∅ εἰρήνη
πολλάκις ∅ ὀλιγάκις
συχνός ∅ ὀλίγος
τελευτή ∅ ἀρχή
τιμή ∅ αἰσχύνη
ὑγίειᾱ ∅ νόσος
φεύγω ∅ ἦκω
φίλος ∅ πολέμιος
χάρις ∅ ἀχαριστιᾱ, ἔρις
χρηστός ∅ ἀχρηστος
ὠφέλειᾱ ∅ βλάβη
ὠφέλιμος ∅ βλαβερός

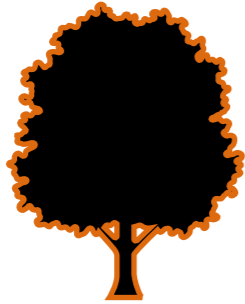
σελήνη

ήλιος

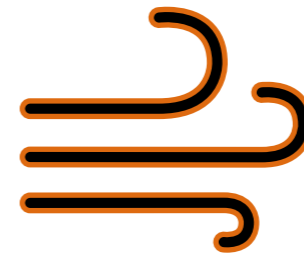
άνθος

δένδρον

χιών

άνεμος

ποταμός

φύλλον

θάλαττά

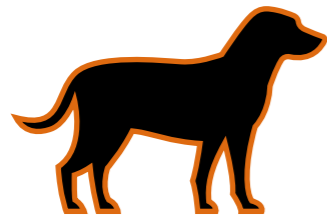
άνθρωπος

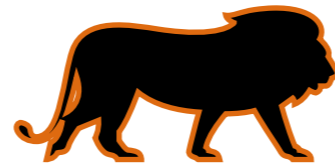
φυτόν

θήρ

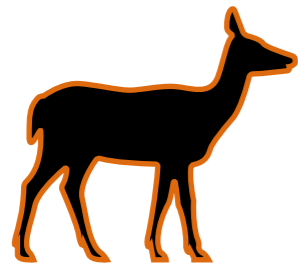
κύων

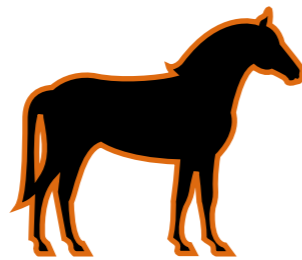
λέων

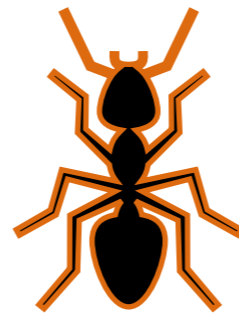
αἴξ

ἔλαφος

ἵππος

μύρμηξ

ὄρνις

ἐλέφας

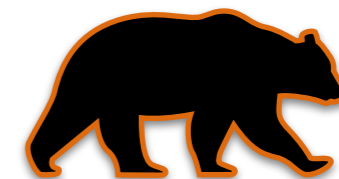
μέλιττα

ταῦρος

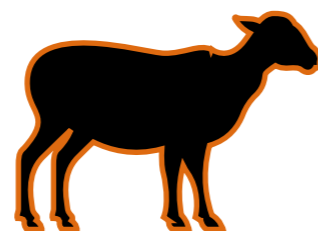
λαγῶς

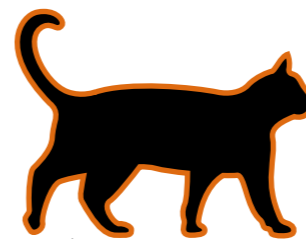
ἄρκτος

γλαῦξ

πρόβατον

αἴλουρος

ὀκτώπους

κυανούς

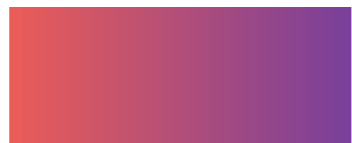
χλωρός

ξανθός

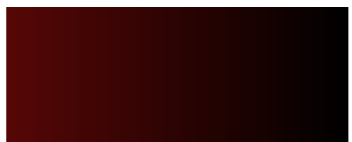
γλαυκός

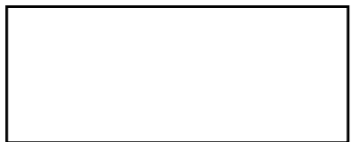
πορφυρούς

έρυθρός

μέλας

λευκός

πολιός